

Teksten

Karl Jenkins - The Armed man

---

1. *L'homme armé*

anoniem ± 1450

L'homme armé doit on douter.
On a fait partout crier
que chacun se viegne armer
d'un haubregon de fer.

De gewapende man moet men vrezen.
Overall wordt omgeroepen dat iedereen
zich moet beschermen
met een maliënkolder.

---

2. *Adhaan*

oproep tot gebed

āllahu ākbar (4x)
āsh'hadu ān lā ilaha illā-llah
āsh'hadu āna mūhammadār
rasūlu-llah
hayyā `alā-s-salah
hayyā `alā-l-falāh
āllahu ākbar
ā ilaha illā-llah

Allah (God) is de grootste. (4x)
Ik getuig dat er geen andere godheid is
dan Allah.
Ik getuig dat Mohammed Allah's
boodschapper is.
Kom naar het gebed.
Kom naar de verlossing.
Allah is de grootste.
Ik getuig dat er geen andere godheid is
dan Allah.

---

3. *Kyrie*

uit de Latijnse mis

Kyrie eleison,
Christe eleison,
Kyrie eleison.

Heer ontferm U over ons,
Christus ontferm U over ons,
Heer ontferm U over ons.

---

4. *Save me from bloody men* Psalm 56, 2-3 Psalm 59, 2-3

Be merciful unto me, O God:
For man would swallow me up.
He fighting daily oppresseth me.

Mine enemies would daily swallow
me up: For they be many that fight
against me.

O Thou most high.

Defend me from them that rise up
against me.

Wees mij genadig, oh God,
want men dreigt mij te verzwelgen.
De hele dag bestookt en onderdrukt
men mij.

Mijn tegenstanders bedreigen mij de
hele dag, en zij zijn met velen.

Oh Allerhoogste!

Bescherm mij tegen mijn belagers.

Deliver me from the workers of
iniquity, and save me from bloody
men.

Bevrijd mij van wie onrecht doen,
en red mij van hen die bloed vergieten.

---

5. Sanctus

uit de Latijnse mis

Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Heilig de Heer, God der hemelse
machten.

Pleni sunt cæli et terra gloria tua,

Vol zijn hemel en aarde van Uw
heerlijkheid,

Hosanna in excelsis.

Hosanna in den hoge.

Sanctus

Heilig

---

6. Hymn before action

Rudyard Kipling 1865-1936

The earth is full of anger,
The seas are dark with wrath,
The nations in their harness
Go up against our path:

De aarde is vol met woede,
de zeeën zijn zwart van haat,
de volken in hun harnas
trekken tegen ons op.

Ere yet we loose the legions
Ere yet we draw the blade,
Jehovah of the Thunders,
Lord God of Battles, aid!

Maar voordat wij de legioenen loslaten,
voordat we het zwaard trekken:
Jehova van de Donder,
Heer, God der veldslagen, help!

High lust and froward bearing,
Proud heart, rebellious brow,
Deaf ear and soul uncaring,
We seek Thy mercy now!
The sinner that forswore Thee,
The fool that passed Thee by,
Our times are known before Thee,
Lord grant us strength to die!

Hoogmoed en onwrikbaarheid,
trots hart, opstandig gelaat,
niets-horend oor en roekeloze geest,
wij zoeken nu Uw genade!
De zondaar die U loochende,
de dwaas die om U lacht,
onze tijd van leven is bij U bekend,
Heer, geef ons kracht te sterven!

---

7. Charge!

Song for St. Cecilia's Day, John Dryde, 1631-1700

To the earl of Oxford after Horace, Jonathan Swift 1667-1745

The trumpet's loud clangour
Excites us to arms
With shrill notes of anger
And mortal alarms.

Luid trompetgeschal
doet ons naar de wapenen grijpen
met schrille tonen van angst
en doodsgevaar.

How blest is he who for his country
dies.

The double beat of the thundering
drum cries

Hark! the foes come;

Charge, 't is too late to retreat!

How blest is he who for his country
dies.

Charge! Charge!

Hoe gezegend is hij die sterft voor zijn
land.

De dubbel slag van de donderende
trom roept

'Hoort, de vijand nadert.

Val aan! 't Is te laat om terug te
trekken'.

Hoe gezegend is hij die sterft voor zijn
land.

Val aan! Val aan!

8. *Angry flames*

Pushing up through smoke
From a world half darkened
by overhanging cloud.

The shroud that mushroomed out
And struck the dome of the sky.

Black, red, blue dance in the air,
Merge,

Scatter glittering sparks,
already tower over the whole city.

Quivering like seaweed

The mass of flames spurts forward.

Popping up in the dense smoke,
Crawling out,

Wreathed in fire,

Countless human beings on all fours

In a heap of embers that erupt and
subside,

Hair rent,

Rigid in death,

There smoulders a curse.

Toge Sankichi 1921-1953

Opgestuwd door rook
vanuit een wereld half verduisterd
door een dreigende wolk.

De lijkwade die als een paddenstoel
uitwaaiert en de koepel van de hemel
raakt.

Zwart, rood, blauw dansen in de lucht,
versmelten,

verstrooien glinsterende vonken
die al torenen over de hele stad.

Trillend als zeewier

Schiet de vlammenmassa voorwaarts.

Opdoemend uit de dichte rook,
kruipend,

omhuld door vuur,

ontelbare mensenwezens op handen en

voeten in een hoop gloeiende as die
uitbarst en weer inzakt,

met uitgerukte haren,

verstijfd in de dood,

smeult daar een vloek.

9. *Torches*

The animals scattered in all
directions,

screaming terrible screams.

uit Mahàbhàrata: Hindoeïstisch epos

De dieren werden uiteen gejaagd in
alle richtingen,

verschrikkelijke kreten slakend.

Many were burning, others were
burnt.
All were shattered and scattered
mindlessly,
their eyes bulging.
Some hugged their sons,
others their fathers and mothers,
unable to let them go,
and so they died.
Others leapt up in their thousands,
faces disfigured
and were consumed by the fire.
Everywhere were bodies squirming
on the ground, wings, eyes and paws
all burning.
They breathed their last as living
torches.

Velen brandden nog, anderen waren al
verbrand.
Allen waren vermorzeld en zomaar
verspreid,
hun ogen uitpuilend.
Sommigen omarmden hun zonen,
anderen hun vader en moeder,
niet in staat hen los te laten,
en zo stierven zij.
Anderen sprongen op, bij duizenden,
met gehavend gelaat,
en werden verteerd door het vuur.
Overall kronkelden lichamen over de
grond,
vleugels, ogen en poten, alles brandde.
Zij bliezen hun laatste adem uit als
levende fakkels.

---

10. *Agnus Dei*

uit de Latijnse mis

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis,
dona nobis pacem.

Lam Gods,
dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm u over ons,
geef ons vrede.

---

11. Now the guns have stopped

Guy Wilson, Vietnam-veteraan

Silent, so silent now,
Now the guns have stopped.
I have survived all,
I, who knew I would not.
But now you are not here.
I shall go home alone;
And must try to live life as before
And hide my grief.
For you, my dearest friend,
Who should be with me now,
Not cold, too soon,
And in your grave,
Alone.

Stil, zo stil nu,
nu de wapens zwijgen.
Ik heb alles overleefd,
ik, die wist dat ik niet zou overleven.
Maar nu ben jij niet hier.
Ik zal alleen huiswaarts gaan
en moet trachten te leven als tevoren
en mijn smart verbergen.
Voor jou, mijn dierbaarste vriend,
die nu bij mij zou moeten zijn,
niet koud, te vroeg
in je graf.
Alleen.

---

12. Benedictus*uit de Latijnse mis*

Benedictus qui venit in nomine
Domini.
Hosanna in excelsis.

Gezegend is Hij die komt in de naam
van de Heer.
Hosanna in de hoge.

---

13. Better is peace*Le Morte d'Arthur, Sir Thomas Malory 1416-1471
In Memorium A.H.H., Alfred Lord Tennyson 1809-1892*

Lancelot:

Better is peace than always war.

Guinevere:

And better is peace than evermore
war.

L' homme armé doit on douter.

Ring out the thousand wars of old.

Ring in the thousand years of peace.

Ring out the old, ring in the new.

Ring, happy bells, across the snow.

The year is going, let him go.

Ring out the false, ring in the true.

Ring out old shapes of foul disease.

Ring out the narrowing lust of gold.

Ring out the thousand wars of old.

Ring in the thousand years of peace.

Ring in the valiant man and free
The larger heart, the kindlier hand.

Ring out the darkness of the land,

Ring in the Christ that is to be.

The year is going, let him go.

Lancelot:

Liever vrede dan altijd maar oorlog.

Guinevere:

En vrede is beter dan altijd maar
oorlog.

De gewapende man moet men vrezen.

Luid uit de duizend oorlogen van
weleer.

Luid in de duizend jaar van vrede.

Luid het oude uit, luid het nieuwe in.

Luid, vrolijke klokken over de sneeuw.

Het jaar loopt ten einde, laat het gaan.

Luid uit wat gelogen is, luid in wat
waar is.

Luid uit oude gedaantes van smerige
ziekte.

Luid uit de benepen begeerte naar
goud.

Luid uit duizend oorlogen van weleer.

Luid in de duizend jaar van vrede.

Luid in de dappere man en bevrijd
het edelmoediger hart, de
zachtmoedige hand.

Luid uit de duisternis van het land,
luid in de Christus die komen zal.

Het jaar loopt ten einde, laat het gaan.

Openbaringen 21 vers 4

God shall wipe away all tears
And there shall be no more death,
Neither sorrow, nor crying,
Neither shall there be any more pain.
Praise the Lord.

God zal alle tranen wissen
en er zal geen dood meer zijn,
geen rouw, geen jammerklacht,
geen smart zal er zijn.
Loof de Heer.

Psalm 23, een psalm van David (in het Hebreeuws gezongen)

De Eeuwige is mijn herder; ik kom niet tekort.

In grasgroene weiden laat Hij mij liggen, langs rustig water leidt Hij mij.
Mijn ziel brengt Hij tot rust, Hij voert mij in het spoor der gerechtigheid ter wille van Zijn Naam.

Zelfs als ik ga door dood-donker dal, ben ik niet bang voor onheil, want U bent bij me;

Uw stok en herdersstaf geven mij een rustig gevoel.

U schikt de tafel voor mij in het zicht van mijn vijanden.

Rijkelijk verzacht U mijn hoofd met olie.

Mijn beker loopt over, geluk en liefde volgen mij op de voet zolang ik leef,
als ik tot in lengte van dagen in het Huis van de Eeuwige mag verblijven.

Leonard Bernstein - Chichester Psalms

(in het Hebreeuws gezongen)

Deel 1 •

Psalm 108 vers 2

Ontwaak met harp en lier,
Ik wil het morgenrood wekken.

Psalm 100

Nieuwe Bijbelvertaling

Juich voor de Heer, heel de aarde,
dien de Heer met vreugde,
kom voor zijn aangezicht met
jubelzang.
Erken het: de Heer is God,
hij heeft ons gemaakt,
hem behoren wij toe,
zijn volk zijn wij,
de kudde die hij weidt.
Kom zijn poorten binnen
met een loflied,
hef in zijn voorhoven een lofzang aan,
breng hem hulde, prijs zijn naam:
de Heer is goed,
zijn liefde duurt eeuwig,
zijn trouw van geslacht op geslacht.

Deel 2 •

Psalm 23
'David' en sopranen/alten
Willibrordbijbel

De Heer is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.
Hij laat mij in grazige weiden rusten,
Hij voert mij naar vredig water
daar geeft Hij mij nieuwe kracht.
Hij leidt mij op het rechte spoor,
omwille van Zijn Naam.
Al moet ik door dalen
vol duisternis en dood,
ik ben voor geen onheil bang,
want U bent bij mij:
uw stok en uw staf
geven mij nieuwe moed.

Psalm 2 : 1-4
tenoren/bassen
Willibrordbijbel

Waarom komen de volken in opstand
en zinnen de naties op zinloze
plannen?
Waarom stellen koningen van de aarde
zich in slagorde op,
beramen vorsten een oorlogsplan
tegen de Heer en tegen zijn gezalfde?
'Wij willen hun ketens verbreken
en ons van hun boeien bevrijden.'
Die in de hemel woont, lacht,
de Heer spot met hen.

Psalm 23
vervolg sopranen/alten

Voor mijn ogen dekt U de tafel,
zodat ook mijn belagers het zien;
met olie zalft U mijn hoofd,
mijn beker is tot de rand toe gevuld.
Ja, uw goedheid en liefde blijven mij
volgen
alle dagen van mijn leven.
Zo mag ik weer wonen in het huis van
de Heer, tot in lengte van dagen.

Deel 3 •

Prelude - Psalm 131
Nieuwe Bijbelvertaling

Heer,
niet trots is mijn hart,
niet hoogmoedig mijn blik,
ik zoek niet
wat te groot is voor mij
en te hoog gegrepen.
Nee, ik ben stil geworden,

Psalm 133 vers 1
Willibrordbijbel

ik heb mijn ziel tot rust gebracht.
Als een kind op de arm van zijn
moeder,
als een kind is mijn ziel in mij.
Israël, hoop op de HEER,
van nu tot in eeuwigheid.

Wat is het toch goed,
wat is het toch heerlijk,
om als broeders en zusters
eendrachtig samen te wonen.

Amen

Leonard Bernstein - uit Candide

Universal Good

Life is neither good nor bad.
Life is life, and all we know.

Good and bad and joy and woe
Are woven fine, are woven fine,

All the travels we have made,
All the evils we have known,
Even paradise it self,
Are nothing now.

Make our garden grow

You've been a fool and so have I,
But come and be my wife,
And let us try before we die,
To make some sense of life
We're neither pure nor wise nor
good,
We'll do the best we know;
We'll build our house and chop our
wood,
And make our garden grow.

(uit Candide)

Het leven is goed noch slecht.
Het leven is het leven en is alles wat
wij kennen.
Het goede en het slechte,
vreugde en ellende zijn fijn verweven.
Alle reizen die wij hebben gemaakt,
Alle kwaad dat wij hebben gekend,
Zelfs het paradijs,
Zijn nu niets meer.

(de finale van Candide)

Jij was een dwaas en ik ook
Maar kom bij me en word mijn vrouw,
En laten we, voordat wij sterven
Proberen het leven te begrijpen.
Wij zijn niet puur, niet wijs, niet goed,
Wij doen ons uiterste best.
Wij zullen ons huis bouwen en ons
hout hakken,
En onze tuin doen groeien.

I thought the world was sugarcake,

For so our master said;
But now I'll teach my hands to bake
Our loaf of daily bread.

We're neither pure nor wise nor
good,
We'll do the best we know;
We'll build our house and chop our
wood,
And make our garden grow.

Let dreamers dream what worlds
they please;

Those Edens can't be found.

The sweetest flow'rs,

The fairest trees,

Are grown in solid ground.

We're neither pure nor wise nor
good,

We'll do the best we know;
We'll build our house and chop our
wood,
And make our garden grow.

Ik dacht dat de wereld een zoete taart
was.

Want dat had onze meester gezegd;
Maar nu zal ik mijn handen leren
Ons dagelijks brood te bakken.
Wij zijn niet puur, niet wijs, niet goed,

Wij doen ons uiterste best.
Wij zullen ons huis bouwen en ons
hout hakken,
En onze tuin doen groeien.

Laat dromers dromen van mooie
werelden;

Die paradijzen bestaan niet.

De zoetste bloemen,

De mooiste bomen,

Groeien in de vaste grond.

Wij zijn niet puur, niet wijs, niet goed,

Wij doen ons uiterste best.
Wij zullen ons huis bouwen en ons
hout hakken,
En onze tuin doen groeien.

